

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Ettrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

21. september 2004

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Undervisningsministeriets grundnotat vedrørende Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om etablering af et integreret handlingsprogram inden for livslang læring, KOM (2004) 474 endelig.

Anders Fogh Rasmussen

Uddannelsesstyrelsen

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf 3392 5300
Fax 3392 5302
www.uvm.dk

Grundnotat til Folketingets Europaudvalg vedrørende Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om etablering af et integreret handlingsprogram inden for livslang læring (KOM(2004) 474 endelig).

17. september 2004
J.nr. 2004-2282-39

A. Baggrund og indhold

Kommissionen har på sit møde den 14. juli 2004 bl.a. vedtaget ovennævnte nye programforslag på uddannelsesområdet for perioden 2007 - 2013. Forslaget afløser størstedelen af den eksisterende vifte af programmer på uddannelsesområdet.

Kommissionen foreslår, at beslutningen baseres på artikel 149 og 150 i EF traktaten. Det fremgår af disse artikler, at uddannelse og erhvervsuddannelse er national kompetence og at Fællesskabet kan støtte og supplere medlemsstaternes egen indsats. Afgørelser baseret på artikel 149 og 150 skal træffes med hjemmel i artikel 251 om fælles beslutningstagen med Parlamentet

Forslaget følger op på Kommissionens forslag vedrørende budgetmæssige ressourcer og politiske prioriteringer i perioden 2007 - 2013 samt på Kommissionens meddelelse fra marts 2004 om den nye generation af EU uddannelsesprogrammer efter 2006 (KOM(2004) 156 endelig).

Et integreret program for livslang læring skal bygge på de nuværende Sokrates og Leonardo da Vinci programmer, eLearning programmet, Europass initiativet samt de aktiviteter, der finansieres via handlingsprogrammet for organisationer, der er aktive på europæisk niveau. Yderligere mere vil Erasmus Mundus programmet blive indarbejdet som et ekstra program i det integrerede program fra 2009.

Med forslaget ønsker Kommissionen at imødekomme udfordringer:

- fra den opmærksomhed, der i stigende grad er på livslang læring, som et svar på udfordringer knyttet til videnssamfundet samt de demografiske forandringer,
- der er knyttet til den rolle, som uddannelse og erhvervsuddannelse har i forhold til Lissabon strategien, samt Bologna og København processerne,
- der er knyttet til behovet for at imødekommende den mangel på synergi, der er i forhold til den eksisterende programstruktur,
- der er knyttet til behovet for at simplificere og rationalisere Fællesskabs lovgivningen ved at skabe et integreret ramme for finansiering af en bred vifte af aktiviteter.

Overordnede målsætninger for det nye program:

- at bidrage til udvikling af kvalitet i forhold til livslang læring og fremme af innovationer og en europæisk dimension i systemer og praksis på området,
- at hjælpe til at forbedre kvalitet, attraktivitet og adgang til livslang læring i medlemsstaterne,
- at styrke bidraget fra livslang læring til den personlige tilfredsstillelse, samfundsmæssig samhørighed, aktivt medborgerskab, ligestilling mellem kønnene og deltagelse af personer med særlige behov,
- at bidrage til at fremme kreativitet, konkurrencedygtighed, beskæftigelsesdygtighed og iværksætterånd,
- at fremme fremmedsprogsindlæring og sproglig diversitet,
- at forstærke den rolle, som livslang læring kan spille for dannelse af fornemmelsen af et europæisk statsborgerskab samt opfordre til tolerance og respekt for andre mennesker og kulturer,
- at fremme samarbejde om kvalitetssikring i alle uddannelses- og erhvervsuddannelsessektorer i Europa,
- at udnytte resultater, innovative produkter og processer og udveksle god praksis inden for de områder, der dækkes af programmet.

Programmet foreslås at omfatte følgende aktiviteter:

- *Comenius programmet*, som skal dække samme områder som for nærværende samt "school-twinning" aktiviteter fra det nuværende eLearning program,
- *Erasmus programmet*, som dels skal dække de samme områder som for nærværende og dels mobilitet fra videregående uddannelser til virksomheder (p.t. del af Leonardo da Vinci-programmet),
- *Leonardo da Vinci programmet*, som skal dække de samme områder som for nærværende, minus mobilitet fra videregående uddannelser til virksomheder, og udvikle nye partnerskabs aktioner bestående af mindre projekter, der tillader erhvervsuddannelsesinstitutioner at samarbejde om temaer af fælles interesser

- *Grundtrüg programmet*, som skal dække de samme områder som for nærværende, samt styrke mobiliteten på området.
- *Et tværgående program*, der skal bestå af fire nøgleaktiviteter, herunder Arion og Cedefop-studiebesøg samt aktiviteter knyttet til policy-udvikling, tværgående sprogaktioner, nye innovative (eLearning) baserede tilgange til at undervise og lære, udnytte og overføre gode projektresultater til institutioner på europæisk, national, regionalt og lokalt niveau.
- *Jean Monnet programmet*, der skal dække samme områder som for nærværende samt støtte til institutioner og organisationer, der er aktive inden for uddannelse og erhvervsuddannelse på europæisk niveau.

Kommissionen foreslår desuden, at programmet administrativt gøres mere simpelt ved bl.a. at indføre en proportionalitet mellem administrative/regnskabsmæssige krav og tilskuddets størrelse. Til gennemførelse heraf vil Kommissionen på et passende tidspunkt præsenterer ændringer i det finansielle regulativ.

Det foreslås ydermere, at programmet får en mere decentral struktur, hvor flere aktiviteter skal styres på nationalt niveau af de nationale agenter. Disse skal administrere mobilitets aktiviteter, mindre partnerskaber mellem institutioner, overførsel af innovative projekter inden for erhvervmæssig uddannelse samt opgaver vedrørende spredning og udnyttelse af resultater.

Der foreslås et budget på EUR 13,62 mia. svarende til ca. 102 mia. danske kroner til gennemførelse af programmet.

Det er Kommissionens forventning, at man med det foreslåede program vil kunne opnå følgende kvantitative mål:

- 1 ud af 20 elever skal være involveret i Comenius aktioner i perioden 2007 - 2013
- 3 millioner studerende skal have deltaget i Erasmus mobilitetsophold i 2011
- 150.000 studieophold skal være gennemført inden for Leonardo da Vinci programmet i 2013
- 25.000 mobilitetsophold skal være gennemført inden for Grundt programmet i 2013.

B. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da formålene med den foreslåede foranstaltning i forbindelse med det europæiske samarbejdes bidrag til uddannelse af høj kvalitet ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne på

grund af behovet for multilaterale partnerskaber, tværnational mobilitet samt udvekslinger af oplysninger mellem medlemslandene. For så vidt angår proportionalitetsprincippet anfører Kommissionen, at afgørelsen ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

Efter dansk opfattelse er forslaget i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

C. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vil ikke umiddelbart have lovgivningsmæssige konsekvenser.

I forbindelse med implementeringen af forslaget vil der skulle afholdes udgifter til national administration m.v. Størrelsen heraf vil afhænge af såvel programmets samlede finansielle størrelse samt af graden af decentralisering. Disse udgifter vil blive afholdt inden for de kommende rammer.

D. Høring

Forslaget har været til høring i EU-specialudvalget.

Undervisningsministeriet har modtaget hørings svar fra:

- Dansk Arbejdsgiverforening
- Danmarks Farmaceutiske Universitet
- Danmarks Pædagogiske Universitet
- Danmarks Tekniske Universitet
- Danske Studerendes Fællesråd
- Danske Lærerorganisationer International (ingen bemærkninger – henholder sig til FTF's svar)
- Dansk Ungdoms Fællesråd
- Frie Grundskolers Fællesråd (ingen bemærkninger)
- Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd
- Kommunernes Landsforening (ingen bemærkninger)
- Københavns Universitet
- Landsorganisationen i Danmark
- Roskilde Universitetscenter
- Syddansk Universitet
- Aalborg Universitet

Dansk Arbejdsgiverforening

DA finder det afgørende, at de nye programmer fungerer i sammenhæng med Lissabon-strategien og de processer, der er vedtaget på uddannelsesområdet. Programmerne skal gennem innovative projekter både aktivere og initiere disse politikker. De skal således medvirke til at skabe sammenhæng mellem de overordnede mål og de eksisterende politikker – både nationalt og europæisk.

DA mener, at prioritetene for programmerne bør være i overensstemmelse med de fastlagte mål for bl.a. processen om de konkrete fremtidige mål og Københavner-processen.

DA finder, at Kommissionens forslag til uddannelsesprogrammer er et væsentligt skridt i den ønskede retning. På den anden side synes programmernes mål ikke at være i fuld overensstemmelse med Lissabonstrategien og processernes mål, idet der lægges stor vægt på mobilitet og samarbejde over grænserne og mindre på understøttelse af de fælles mål, som er fastlagt i de 5 europæiske benchmarks.

Det medfører ifølge DA samtidig, at der ikke er tilstrækkeligt fokus på virksomhedernes behov – og dermed manglende understøttelse af målsætningen om virksomhedernes konkurrenceevne og uddannelsespolitikens medvirken hertil. Det understreges af, at arbejdsmarkedets parter ikke synes tilstrækkeligt indtænkt i programmernes design.

Et integreret program

DA er tilfreds med, at de programmerne samles under en fælles overskrift, og at der nedsættes en overordnet programkomite, der skal fastlægge fælles aktioner og procedurer.

Til gengæld er det ifølge DA ikke tilfredsstillende, at den overordnede programkomite ikke får til opgave at fastlægge en fælles strategi. Da programmerne skal fungere fra 2007 til 2013 er det vigtigt, at der ud fra de overordnede prioriteter gives mulighed for at udvikle programmernes mål i løbet af perioden, så der er synergi mellem de løbende europæiske udfordringer og programmernes aktioner.

DA mener, at det tilsvarende må være naturligt, at arbejdsmarkedets parter er repræsenteret i en sådan overordnet programkomite.

DA er tilfreds med, at de hidtidige enkeltprogrammer fastholdes men udformes med en bedre afgrænsning (flytningen af en del af Leonardo til Erasmus), så indsatsen bliver sammenhængende på de enkelte uddannelsesområder.

Et styrket program

DA er tilfreds med, at programmerne får en bred virkning men sætter spørgsmålstegn ved forudsætningen om, at mobiliteten har effekt på både individer og institutioner. Det er ifølge DA langt vigtigere, at uddannelsesområdernes internationale og globale erfaring bringes i overensstemmelse med virksomhedernes behov f.eks. inden for Leonardo da Vinci programmet. Hvis ikke det sker, mener DA, at programmerne ikke vil kunne leve op til Lissabonstrategien.

Samtidig mener DA ikke at målene for mobilitet alene er kvantitative, og påpeger at der ikke opstilles mål for hvilket sigte, der skal være med henholdsvis mobiliteten og samarbejdet. Desuden afspejler de kvantitative mål ikke programmernes overordnede sigte, så der er risiko for, at aktiviteten ikke er relevant i forhold til de overordnede målsætninger.

Et enklere program

DA er enig i, at forenklinger i administrationen er nødvendige, hvis programmerne skal have en effekt. Mange ansøgere på virksomheder har undladt at søge Leonardo da Vinci programmet, fordi administrationen langt har oversteget det udbytte, der måtte komme af ansøgningen.

DA ser derfor frem til Kommissionens forslag på dette punkt og kan kun understøtte synspunktet om, at det er en forudsætning for programmernes succes.

Samtidig mener DA at midlerne har været så små, at sandsynligheden for at opnå støtte har været ringe. DA håber derfor på, at Leonardo da Vinci programmet vægtes højt, så det reelt er muligt at understøtte udviklingen af erhvervsuddannelser.

Et mere decentralt program

DA er enig i, at flere aktioner skal gennemføres nationalt frem for gennem fælles europæiske programkomiteer. Dels er den nationale viden om projekternes relevans afgørende, og sammenhængen til øvrige nationale projektaktiviteter er vigtig for projekternes effekt.

DA forstår ikke formuleringen om, at disse aktioner skal rettes mod individer eller være i lille skala. Det er klart, at aktionerne skal være af relevans for medlemslandene. Men det er ifølge DA en uheldig formulering, at der gives eksempler som mindre partnerskaber mellem institutioner, overførsel af innovative projekter og udbredelse af viden om projekter.

DA påpeger, at hverken virksomheder eller arbejdsmarkedets parter nævnes. Derfor er der ifølge DA ikke tale om en reel decentralisering eller en imødekommelse af de overordnede målsætninger om, at uddannelsespolitikken skal understøtte vækst og konkurrenceevne. Det giver ifølge DA ikke den ønskede sammenhæng til beskæftigelsesstrategien.

DA mener, at disse formuleringer ikke i tilstrækkelig grad vil gøre det muligt nationalt at imødekomme hverken Lissabon-strategien eller understøtte processerne på uddannelsesområdet. DA mener, at indsatsen vil være begrænset og ikke have sammenhæng med de nationale fremgangsmåder for at opfylde de 5 benchmarks og de mere overordnede mål i Lissabon-strategien.

Danmarks Farmaceutiske Universitet

DFU noterer sig med glæde, at det planlægges at inkorporere Erasmus Mundus i det integrerede program fra 2009. DFU mener, at Erasmus Mundus åbner for interessante samarbejdsmuligheder for universiteterne rundt i og udenfor EU.

DFU velkommer den nye mulighed for at udveksle studerende til erhvervsvirksomheder på praktikophold under Erasmus programmet. Denne mulighed tror DFU vil virke fremmende for udvekslingsaktiviteten hos vores studerende.

DFU mener, at det nye tværgående program specielt med hensyn til muligheden for udvikling af 'policy' og tværgående sprogaktioner synes meget interessante og velkomne.

Endelig ser DFU med stor glæde på forslaget om at gøre administrationen af programmerne mere decentralt og på forslaget om at indføre en proportionalitet mellem administrative/regnskabsmæssige krav og tilskuddets størrelse.

Danmarks Pædagogiske Universitet

DPU er positiv over for kommissionens udspil, idet fællesskabsprogrammerne inden for mobilitet og samarbejde på uddannelses- og ungdomsområdet yder værdifuld støtte til institutionernes internationale samarbejde.

DPU mener, at på et område præget af varierende begrebsbrug er forslaget artikel 3 med definitioner af centrale begreber på området et værdifuldt bidrag til de nationale afklaringsprocesser.

Den foreslåede harmonisering og forenkling af procedurerne for de centrale aktioner i de forskellige programmer vurderer DPU som særdeles hensigtsmæssig, idet der er behov for større synergieffekt mellem programmer og aktioner mhp. at fremme et attraktivt og sammenhængende europæisk område for videregående uddannelse (EHEA).

DPU støtter oprettelsen af et tværgående program med fokus på politisk udvikling som del af det integrerede program for livslang læring, idet der er behov for øget fokus på de igangværende reformprocesser og tilpasning af national lovgivning.

DPU er positiv over for det signal, en øget budgetramme repræsenterer, og den foreslåede forøgelse af mobilitetsstipendiets størrelse udgør et vigtigt incitament for realiseringen af den betragtelige stigning i antallet af mobilitetsaktioner. Samtidig anfører DPU, at de meget ambitiøse mål for mobilitet kræver fuld implementering af Lissabon konventionens målsætning om gensidig anerkendelse af kvalifikationer.

DPU ser ligeledes positivt på udsigten til en lettelse af institutionernes administrative byrde. DPU er enig i, at institutionernes finansielle og administrative forpligtelser bør stå i rimeligt forhold til tilskuddenes størrelse, idet en højere grad af fleksibilitet vil forbedre institutionernes vilkår for at leve op til Bologna processens målsætninger.

Danmarks Tekniske Universitet

DTU mener, at de overordnede målsætninger for det nye program er velvalgte, men antallet er så stort, at programmet virker uafgrænset. DTU mener, at for mange aktiviteter vil kunne påberåbe sig at høre til inden for programmets målsætninger. DTU foreslå derfor, at Kommissionen fokuserer yderligere på målet om at øge konkurrencekraften gennem innovation, kvalitet, kreativitet, konkurrencedygtighed og kvalitetssikring, så hovedmålet bliver livslang læring i forhold til oparbejdelse af erhvervskompetencer.

Derudover mener DTU, at det væsentligt at sikre:

- at relevante parter – herunder særligt universiteterne – har adgang til programmerne, idet det er afgørende, at det bliver forskningsbaserede kompetencer, der udvikles og tilbydes som efter- og videreuddannelse.
- at mulighederne og rammerne for programmet bliver meget klare. DTU vil gerne bistå med rådgivning omkring, hvorledes pro-

grammerne bedst udformes, så de matcher den danske erhvervs-, forsknings-, og uddannelsesstruktur.

Ifølge DTU indeholder det integrerede program for livslang læring mange elementer, der er hensigtsmæssige for DTU i arbejdet med at fremme internationaliseringen. DTU hæfter sig særligt ved:

- en mere decentral struktur, der vil lette sagsbehandlingen betydeligt. Dog kræver det en koordinering de nationale agenturer imellem for eksempel i form af et netværk, og at netværket plejes. Det er vigtigt, at der er konsensus mellem de nationale agenturers praksis, da en decentralisering kan resultere i udsving i ansøgningsvilkårene i medlemslandene. Det bliver afgørende, hvordan programmets aktiviteter operationaliseres, og hvilke krav der opstilles for deltagende parter. Så snart mere konkrete dokumenter foreligger omkring dette, vil DTU meget gerne deltage i en høring/arbejdsproces herom.
- simplificeringen af programmerne. En øget gennemsækelighed for både institutionen og den enkelte ansøger vil på sigt kunne føre til flere brugere af programmerne. Den lettere administration og større ensretning af stipendierne er særdeles positivt for institutionerne, da programmerne på nuværende tidspunkt er administrativt tunge, og der bruges meget tid på behandling af de studerendes ansøgninger uanset stipendiets størrelse.
- flytningen af mobilitet i forbindelse med praktik for studerende fra videregående uddannelser fra Leonardo til Erasmus, hvilket er særdeles relevant for DTU's studerende, da det giver større fleksibilitet i valg af udreisetidspunkt i uddannelsesforløbet samt giver mulighed for den studerende for at deltage i projektorienterede forløb i tilknytning til en virksomhed. Øget fokus på samarbejdet mellem de højere læreanstalter og virksomheder giver bedre muligheder for tilpasning af uddannelsen i forhold til efterspørgslen på arbejdsmarkedet.
- udvidelsen af det nuværende Erasmus lærermobilitetsprogram med undervisningsperioder på minimum et semester og maksimum et år (Erasmus orlov). Underviserne er afgørende for, at uddannelsen får en international orientering, så lærerudveksling vil i høj grad være en måde at promovere udlandsophold overfor de studerende. Lærermobilitet vil også fremme den sproglige dimension, da det resulterer i en øgning i antallet af engelsksprogede kurser på institutionerne.
- samarbejde organiseret i tematiske netværk og joint degrees vil udvikle den europæiske dimension i programmet og fremme samarbejdet om kvalitetssikring i uddannelsessystemet. Det er vigtigt, at mulighederne bliver gode for, at nye koncepter kan afprøves i samarbejde mellem parter fra flere forskellige medlemsstater.

Danske Studerendes Fællesråd

DSF er generelt glade for at der nu bliver ryddet op i programfamilien og tilført flere midler. DSF mener, at mobilitet er en vigtig brik i spillet om

at forbedre de europæiske uddannelsessystemer – under hensyntagen til nationale forskelligheder.

DSF mener, at mobilitetsprogrammerne hidtil har været noget af et vildnis at finde rundt i, og håber derfor at den nye generation vil fremme overskueligheden og dermed tilgængeligheden.

DSF understreger, er også et meget positivt træk at administrationen af programmerne bliver yderligere decentraliseret til nationale enheder.

Transparens vs. konvergens

Den eneste virkelig store problematik i forslaget er ifølge DSF sprogbbru- gen omkring hvorvidt det nye integrerede program støtter op om "kompetence-konvergens" eller "kompetence-transparens".

Det er ifølge DSF helt afgørende, at holde fast i, at der på uddannelses- området skal være transparens via kompetencebeskrivelser, men at EU ikke arbejder mod ensretning/harmonisering/ konvergens af indhold og uddannelsesmetoder/-systemer. Generelt kan DSF ikke finde en entydig definition af begrebet konvergens ift. uddannelse, og er derfor skeptiske over for brugen af det.

Ifølge DSF slås det indledningsvis i det medfølgende memorandum fast, at der ikke arbejdes på at regulere indhold af uddannelser eller uddannelsessystemer: p. 8: Afsnit 4. "[&] *the new programme continues, as with the past generations of Community action, to focus on promoting and optimising cooperation between Member States in all the fields of lifelong learning. It does not attempt to intervene in the structure and content of education and training systems, but focuses on areas where European added value can be engendered.*"

DSF peger på, at der på side 17 i det integrerede Transversal Program- me's specifikke målsætninger, hvor der i Artikel 2.4,(e) (i) på side 17 står, at det integrerede program har som specifik målsætning at arbejde for: p. 17: "*to promote the convergence of Member States' education and training systems*"

Problemet optræder ifølge DSF igen i papiret på side 31 i Artikel 23(c), hvor der opremses yderligere specifikke målsætninger for HE-delen af det integrerede program, nemlig ERASMUS. ERASMUS-programmet skal: "... *increase the degree of convergence of higher education and advanced vocational education qualifications gained in Europe*". Her bruges ordet "konvergens", som klinger helt forkert i DFSs ører.

DSF spørger, om der virkelig menes "kompetence-konvergens" jf. over- sættelsen af Qualifications Framework som en dansk kvalifikationsnøgle? Hvis det er tilfældet, så står der ifølge DSF, at EU's programmer arbejder for ensretning af slutkompetencer i uddannelser. Dette er ifølge DSF i strid med indledningens kommentar om programmets tilsigtede målsæt- ninger, der ikke skulle pille ved indhold og uddannelsessystemer.

På side 41 i Artikel 38,(e) er der ifølge DSF igen overensstemmelse med memorandumets indledende bemærkninger, idet det her specificeres, at det integrerede program (transversal programme) skal arbejde for: p. 41:

(e) "action to support transparency and recognition of qualifications and competences including those acquired through non formal and informal learning".

Sammenholdes dette med Artikel 2, afsnit 4, punkt (e), romertal (i) på side 17, står der så vidt DSF læser teksten, at det integrerede transversal programme både går ind for konvergens i EU's uddannelses- og træningssystemer og arbejder for at fremme gensidig anerkendelse af kvalifikationer og dermed gennemskuelighed i de (højere) uddannelsessystemer i medlemslandene. Der er ifølge DSF enten tale om et paradoks eller om en problematisk formulering, der gør meningen uklar

Side 14, artikel 1.2:

DSF mener at EU-programmernes vigtigste formål er at fremme Bologna-processen. Derfor mener DSF, at det er forkert at skrive Lissabonmålsætningerne (for EU) ind i programdokumentet.

Side 19, artikel 3(23):

DSF mener, at de falder ind under betegnelsen social partners. Derfor mener DSF at studenterorganisationer på nationalt og europæisk niveau bør indskrives i definitionen af social partners. I artikel 11) står at social partners har adgang til den hemmelige EU-komité som observatører. I artikel 38 nævnes det endvidere, at social partners kan opnå støtte til study visits. DSF mener, at studenterorganisationerne bør have adgang her.

Erasmus

DSF er meget glade for, at der i det nye program bliver indført stipendier til international praktik.

DSF bider endvidere mærke i, at det fra europæisk hold forventes at man kan være mobil allerede efter ét års studier. Dette er DSF glade for, men påpeger at nogle institutioner satser meget ensidigt på at mobilitet er noget, der fx kun foregår på kandidatdelen af en universitetsuddannelse. Det bør efter DSFs mening også være muligt på bachelorniveau eller tidligt på andre videregående uddannelser, således at fleksibilitet i systemet bliver sikret.

DSF påpeger, at der blandt danske studerende er en stigende interesse for at bevæge sig uden for Europa, hvilket sikkert også er tilfældet i mange andre lande. Derfor så DSF gerne, at der fx i tilknytning til Erasmus Mundus var bedre muligheder for at europæiske studerende kan rejse ud af Europa, så der bliver tale om reel udveksling ind og ud af Europa og ikke et systemiseret brain gain-program.

Funktionærenes og Tjenestemændenes Fællesråd

FTF ser forslaget som udtryk for en klar forbedring set i forhold til de nuværende uddannelsesprogrammer. Kommissionens forslag skaber ifølge FTF en større overskuelighed og mindsker bureaukratiet i ansøgningsprocedurerne. Udvidelsen af samarbejdsmulighederne i Ungdoms-

programmet er ligeledes positivt. Også den øgede økonomiske prioritering af programmer bør støttes i den danske holdning.

FTF er derimod kritisk overfor omtalen af målet om skabelsen af et europæisk statsborgerskab. Uddannelsesprogrammernes målsætninger skal efter FTFs opfattelse ligge indenfor de generelle mål om gensidig inspiration, fremme af mobilitet mm.

FTF opfordrer til, at der i forbindelse med implementeringen af de vedtagne programmer tilrettelægges en bred informationskampagne, der involverer alle programmernes interessenter.

Københavns Universitet

KU støtter at de nuværende selvstændige programpakker kendt som Sokrates og Leonardo samles i et integreret program for livslang læring.

Hermed mener KU, at der kan skabes større synergi og sammenhæng mellem forskellige dele af uddannelse i en livslang kontekst samt at knytte uddannelse tættere op på de overordnede målsætninger i EU, specielt Lissabon strategien.

KU støtter at de nye uddannelsesprogram med dets smidigere og mere decentrale struktur forsøger at ændre den hidtidige til tider alt for bureaukratiske og centralistiske måde at organisere programmerne på. KU er tilfreds med at dets kommentarer fra evalueringen er medtaget i bilagene til Kommissionens forslag.

KU støtter således fuldt intentionerne og de fastlagte mål. KU er dog bekymret for om de kommende forhandlinger vil udvande forslaget f.eks. forslaget om mere end fordobling af budgettet for programmet.

KU støtter de specifikke tiltag i specielt Erasmus programmet, ligesom indførelsen af væsentlige mindre (og derved proportionale) omkostningskrævende administrative rutiner og en øget decentralisering støttes. Dette vil ifølge KU sandsynligvis kunne medføre øget synergi, sammenhæng og fleksibilitet, hvilket er påkrævet.

KU gør specielt opmærksom på nødvendigheden af at gennemføre forenklinger i programmet, hvis det fortsat skal være attraktivt for lærere og studerende. Desuden gør KU opmærksom på behovet for at tilføre programmet instrumenter til sikring af kvaliteten. KU havde gerne set dette formål højere prioriteret og mere direkte tematiseret i det ellers udmærkede forslag.

Erasmus programmet

KU støtter fuldt ud forslaget og specielt de nye muligheder (praktikophold, udveksling af administrativt personel og stigning i budget), men finder ikke at man alene herigennem sikrer en forbedring af kvaliteten og en højere grad af konvergens af uddannelsesmæssige kvalifikationer, som også er eksplicitte mål i forslaget.

Det tværgående program

KU støtter at det tværgående program skal være med til at sikre og understøtte bedre dataindsamling samt statistik bl.a. i regi af Eurydice.

Jean Monnet programmet

KU finder det positivt at Jean Monnet programmet påtænkes videreført.

Landsorganisationen i Danmark

LO kan generelt tilslutte sig intentionerne om at samle og gøre uddannelsesprogrammerne mere overskuelige gennem det integrerede program for livslang læring.

LO hilser især velkomment

- at programmet gøres mere simpelt ved bl.a. at indføre en proportionalitet mellem de administrative krav og tilskuddets størrelse.
- at programmet får en mere decentral struktur, hvor flere aktiviteter skal styres på af de nationale agenturer.

Roskilde Universitetscenter

Artikel 24, s.32

RUC påpeger, at teksten placerer OM-midlerne mellem punkterne (a) og (b). Det fremgår ifølge RUC ikke klart, om OM-midlerne hører under mobilitet eller ej. Dette punkt er ifølge RUC vigtigt at få afklaret, da der i artikel 25 fastsættes en grænse for, hvor stor del af den samlede bevilling, der skal gå til mobilitet (85%).

RUC mener, det er vigtigt, at de danske universiteter får mulighed for at bruge en del midler på OM, da det ikke, først og fremmest, er stipendiernes størrelse, der begrænser danske studerendes muligheder for at rejse ud i Europa, men derimod manglende seriøs promovning af udvekslingsprogrammerne og usikkerhed vedrørende kvaliteten på partneruniversiteterne.

RUC hilser velkommen, at der overordnet lægges op til store forenklinger vedrørende administrationen af programmerne, samt flere penge.

Legislative Financial Statement, 5.2.1, s.65-67

RUC hilser større stipendier til studerende og lærere på udveksling velkommen. RUC mener dog ikke, det vil have den helt store effekt på danske studerendes rejselyst – jævnfør kommentar til artikel 24. Til gengæld mener RUC at det vil betyde, at flere studerende kommer til Danmark, da de høje priser (især på bolig) afholder eller besværliggør ophold. RUC savner, at forslaget eksplicit giver det enkelte universitet mulighed for at afstemme de individuelle stipendier efter værtslandets leveomkostninger.

5.2.1, s.66

Teksten foreslår, at praktikanter modtager dobbelt så stort stipendium som studerende på udveksling. Begrundelse er at studerende skulle bo billigt og i det hele taget, gennem madordninger o.lign. have lavere leveomkostninger end andre. Ifølge RUC holder denne begrundelse ikke stik i Danmark, hvor studenterboliger ikke er specielt billige, og hvor studerende ikke har adgang til billigere kost o.lign. and andre unge.

RUC mener derfor at et dobbelt så stort stipendium til praktikanter i unødigt grad favoriserer praktik frem for universitetsstudier.

5.2.1, s.68

Teksten opremser udgifter, der kan dækkes af OM-midlerne. Der nævner ifølge RUC ikke muligheden for at bruge OM-midlerne på de udrejsende studerende. RUC mener, at den mulighed er vigtig, da en del midler med fordel kunne bruges til at promovere og kvalitetssikre programmerne, og tilbyde de danske studerende flere services i forbindelse med udrejse end tilfældet er nu f.eks. i form af støtte til sprogkurser (i DK og udlandet) o.lign.

Syddansk Universitet

SU mener at det vil være hensigtsmæssigt at programmet administrativt gøres mere simpelt i form af enklere ansøgningsskemaer og kontrakter, samt ved at indføre en proportionalitet mellem administrative/ regnskabsmæssige krav og tilskuddets størrelse.

Det er SUs opfattelse generelt set, at ethvert tiltag, der øger graden af fleksibilitet og minimerer graden af unødigt administrativ kontrol (igen bevillingens størrelse taget i betragtning), vil være ønskeligt. Ifølge SU lægges efter alt at dømme op til forbedringer på dette område.

SU påpeger, at den annoncerede stigning i både stipendie- og bevillingsstørrelser med sikkerhed vil blive godt modtaget. Blot skal man være opmærksom på, at den bevilling, der tildeles institutionerne via EU/CIRIUS i forbindelse med "organising of mobility" (s. 67-68 ø.) ikke kun beregnes ud fra antallet af udgående studerende (hvilket sker i dag), men også på basis af antallet af indkommende studerende.

Aalborg Universitet

Generelt finder AAU forslaget positivt. AAU understreger, at det er en god ide med et integreret program, som er mere enkelt, og med ansøgningsprocedurer, kontrakter mm som også er forenklede. Det kan dog undre AAU, at andre EU programmer ikke er integreret mere tydeligt – herunder EU-Kina, EU-Canada, EU-USA, EU-Japan, mm.

AAU bifalder en decentralisering af programhåndteringen. AAUs erfaringer med Cirius er, at en national håndtering gør programmerne mere forståelige og mere nærværende for de involverede institutioner.

AAU bifalder endvidere en stigning i legater til studerende og lærere, herunder at Erasmus-delen vil komme til at inkludere praktikophold.

Det undrer AAU, at OM bliver udbetalt i henhold til det antal studerende, lærere m.m., der sendes ud. AAU spørger til om OM ikke også burde udbetales i henhold til det antal, der modtages, da arbejdsbyrden er lige stor, hvad enten der er tale om udgående eller indkommende studerende.

E. Europa-Parlamentets udtalelse

Europa-Parlamentet har ikke udtalt om forslaget.

F. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg
Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.